

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Meyeri S. Literarum Doct. & Prof. Uxor
Christiana Sive De Conjugio Inter Duos Deque Incestu Et
Divortiis, Dissertationes Tres**

Meier, Johannes

Amstelædami, 1688

Q. IV. An Privignus vitrici sui viduam post germanæ matris obitum ab ipso
in thori societatem adscitam ducere, & vicissim, an privigna navercæ suæ
alteri marito viduo sociari possit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40272

Hebræi utrumque negant (הָאַיִלּוֹן כְּבֵן שֶׁבֶת) sive sit viro despontata (inquit *Maymonides Isnri Biyah. Cap. II.*) (הָאַיִלּוֹן כְּבֵן שֶׁבֶת) sive nupta; sive repudiata, sive non repudiata, sive vivo sive mortuo marito. & Rabbini, quos citat *Hoitingerus ad Juris Hebr. præc. CXLI.* scribunt, Ex Lege uxorem patris esse interdictam, sive sola despontatione talis fuerit, sive etiam solenni consecratione, tam vivo patre, et siem repudiaverit, quam eodem mortuo. De repudiata nullum dubium est. Circa despontatam eadem observari possent, quæ circa Sponsæ defunctæ matrem vel filiam, de qua thesi præcedenti. Id omnino intollerandum est, quod Sanchez, aliquique Casuistæ & Canonistæ contra Dei verbum docent, conjugium inter privignum & novercam ecclesiastico & humano, non naturali & divino jure irritum esse, cum gentes naturæ luminis ductu illud detestari Apostolus testetur *Cor. v. 1. 2.* quod morte ac igne Deus expiandum voluit *Levit. xx. 11. 14.*

XVI. *Quæstio quarta non caret difficultate, An privignus vitri ci sui viduam post germana matris obitum ab ipso in tori societatem ascitam ducere; & vicissim, An privigna noverca sua, alteri marito viduo sociari possit?* *Ioh. Gerhardus, Celeberrimus Augustanæ Confess. Theologus de Conjugio §. 353.* recensitis variorum sententiis, eos sequitur, qui hæc nuptias penitus improbant, desumptis argumentis 1. ex lege naturæ, & carnis propinquitate. Quod continuata a noverca vel vitrico per subsequens matrimonium copula, continuata simul fuerit materna noverca ac paterna vitrici propinquitas. 2. ex lege divina *Lev. xvii. 11. 8. 3.* a pari. A cuius viri nuptiis abstinentium est meæ sorori, ab ejusdem viri uxore etiam mihi abstinentium. At soror privigni non potest nubere vitrico. 4. ab absurdo. Quod unus idemque masculus non possit ducere matrem & ipsius filiam. 5. ab autoritate veterum Canonum. An tamen matrimonium ejusmodi contractum & consummatum dissolvendum sit, dubitat. Ei tentientia subscribit *Carpzovius l. 11. Def. c. 1. Jurisp. Eccles. Illicitum scilicet esse tale matrimonium in secundo genere affinitatis eas inter personas, quæ parentum liberorumve loco sibi sunt.* Pariter *Joh. Brunnemannus Iuris Eccles. l. 11. Cap. xv. §. 23.* *Henr. Brouwer de Jure Connub. l. 11. c. xv. §. 4.* Papinianum docere, inquit, uxorem quondam privigni conjungi matrimonio vitrici non oportere; nec in matrimonium convenire novercam ejus, qui privigna maritus fuit. *l. 15. D. de Rit. nupt.* Eique diametro adversari Bezam, docentem me non prohiberi generi mei viduam ducere, licet ea filiaæ meæ successerit.

Tract.

CAETERISQUE NUPTIIS ILLICITIS. 31

Traatt. de Rep. & Div. pag. 79. Idem enim esse, seu de privigni, seu generi vidua loquaris. Papinianum niti honestate & naturali pudore, Bezan vero divina de prohibitis nuptiis constitutio- ne. Addit denique : *Quod si ipse rogetur, quænam sententia Batavo amplectenda sit Jurisconsulto?* dubius hæreat. *Illust. Holl.* Ordines hujus conjunctionis in enumeratione prohibitorum ma- trimoniorum nullam facere mentionem, voluisse tamen, quod ho- nestum est, considerandum esse. Optandum cum Ant. Matthæo in hac re certius Ordinum rescriptum.

XVII. Ut & hic libere dicam, quod sentio, non videtur hoc matrimonii genus sub illa regula generali *Lev. xviii. 6.* neque sub speciali com. 8. comprehendendi, ullive alii legi divinæ repugnare; quia hoc in casu nulla propinquitas est, nec ulla vera affinitas, quæ talem conjunctionem impedit, quicquid statuerint *Gerhardus, Brochman- dus, Major, Zehnerus, aliique viri docti.* Etsi ideo propinqua videatur vitrixi vidua, quod uxor fuerit illius, cui mater mea primo nuperat, & cui per consequens ipse affinis fuit in primo gradu lineæ rectæ ad- scendentis. Et eo nos ducunt Bezae sententia a *Brouwero* allegata, & *Voetius* in sequenti Quæstione. Ita etiam *Carpzovius lib. cit. Defin. cxix.* Magistratum hoc calu dispensare posse asserit, quam di- spensationem à *Consistorio Wittemb.* & *Facult. Theolog. Rostochiensi ac Jenensi* admisitam esse, probat ex ante citato *Dedekeno.* Pariter *Sam. Strykius, Juris Prof. Viadrinus ad Iur. Eccles. Brun. lib. II. cap. XVI. §. 23.* hunc casum dispensabilem esse docet, ex *Responso Facul- tatis nomine concepto An. 1673.*

XVIII. Quamvis autem in foro poli & conscientiae absolute tale matrimonium non sit illicitum, propter honestatem tamen & debi- tam iis, qui parentum loco sunt, reverentiam eo potius abstine- mus. *Quia in contrahendis nuptiis non solum*, quid liceat, sed etiam quid deceat, & honestum sit, spectandum est. Ita ad hunc casum *An. 1666.* responderunt *Theologi Leydenses, Heidanus, Coc- ceius & Hoornbekius*, ejusmodi nuptias repugnare honestati, quan- doquidem in Conjugio duo fiunt una caro, ideoque eodem hono- re afficiendi ab eo, qui illum alterutri debet. Iam vero privignus vitrixi honorem exhibere tenetur sicut matri, non tantum viven- te sed & defuncta matre. Et privignus cum vitrico, sicut cum propriis parentibus vivere, eademque ipsius atque uxorius ejus amicitia gaudere & ipso familiariter uti debet, & similia. *Quod*

R.e-

Responsum fusius videri potest in Oper. Cocceji Tom. vi. Consil. xxii.

XIX. *Quæstio quinta quartæ cognata est, An vitrico viduam defuncti privigni ducere, vel, An novercæ qui idem casus est viduæ defunctæ sua privignæ nubere licitum sit?* Jure civili hæ nuptiæ sunt prohibitæ, non autem jure Canonico. Carpzovius hunc & præcedentem casum, de vitrici privigna, conjungit, simulque prohibitos dicit *cit. lib. Def. c. I.* & simul dispensabiles *Def. cxix.* Vinnius ad *Instit. I. Tit. x. §. 6.* respondet ad sententiam Papiniani, quod honestas & pudor naturalis non patiatur mécum matrimonio jungi uxorem ejus, qui mihi aliquando filius fuit propter matrem, quam in matrimonio habui. *Gisb. Voetius Polit. Eccles. Par. I. Lib. III. Tract. I. Sect. II. c. V.* *Quæst. v.* scribit, Bezam & Theologos Augustanæ confessionis, Gerhardum, Pruknerum, Tarnovium & alios voluisse, *In matrimonii conjugendis non solum inspici debere, quod licet, sed & quod honestum est.* Atque ita concludit: *Nos censemus absolute & intrinsece tale conjugium, in foro poli & conscientiæ illicitum non esse, interim ubi lege prohibetur, & dispensatio obtineri nequit, abstinendum est: aut si rationes alicujus omnino ferant, ut tale conjugium ineat, & si forte res non est in integro, eo se conferat, ubi per leges licitum est.* Per placet nobis hoc Venerandi Theologi, cæterorumque celeberrimorum virorum judicium.

XX. Sequitur *Quæstio sexta, An qui patris, avi vel proavi loco per adoptionem est, filiam neptem vel proneptem adoptatam ducere posse?* item an tutori cum pupilla sua, & susceptori cum suscepta ex sacro baptismatis fonte matrimonium inire liceat? Hanc quæstionem operose tractarunt varii auctores. Nos brevissimo responso defungemur, nullam scilicet jure propinquitatis nobis prohiberi mulierem, quæ nec affinis, nec consanguinea sit, qualis est adoptata, tutoris pupilla & susceptoris e baptismo suscepta, inter quos nulla carnis propinquitas intercedit, de qua nobis sermo. Quod ergo neque in jure naturæ neque in divino V. ac N. Testamentia Deo prohibitum, id nobis licitum esse audacter pronunciamus, ne per fictas cognationes conscientiis infiniti scrupulorum laquei injiciantur.

C A-